

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра публічного управління та адміністрування

ПЕРЕЛОВСЬКА АЛЛА ВІКТОРІВНА

СУЧАСНІ МЕТОДИ І МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА
ВЛАДИ

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

АВТОРЕФЕРАТ

магістерської роботи на здобуття наукового ступеня
магістра публічного управління

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Активізація ролі громадян в діяльності держави в умовах демократизації українського суспільства, розширенням інформаційного простору, євроінтеграційних процесів та глобалізації викликало науковий інтерес до дослідження питання посилення громадського контролю за діяльністю органів державної влади. Проблематика громадського контролю набуває виняткового значення та актуальності в умовах сучасних перетворень, це в свою чергу вимагає зміни бачення про його сутність.

В процесі входження України в європейський простір контроль стає не тільки основним показником для розвитку громадянського суспільства обов'язковою але й складовою державного управління. Його спрямованість направлена на подальший розвиток участі громадськості в управлінні не тільки суспільними, а й державними справами. Тому існує об'єктивна потреба належного наукового забезпечення, теоретичного обґрунтування реформ та модернізаційних заходів у цій сфері.

Телоретичні дослідження громадського контролю, що ґрунтуються на положеннях, що стали результатами наукових пошуків висвітлені в працях вітчизняних і зарубіжних учених таких, як: Р. Арутюнян, О. Андрійко, В. Беляєв, С. Бобровник, С. Бостан, В. Гарашук, О. Гавриленко, О. Гетманець, С. Денисюк, О. Зайчук, О. Забралова, Д. Єрмоленко, В. Колісник, О. Коломитцева, А. Колодій, В. Копейчиков, С. Кушнір, П. Любченко, А. Монаєнко, Л. Наливайко, Т. Наливайко, А. Олійник, Н. Оніщенко, В. Погорілко, О. Петришин, П. Рабінович, А. Селіванов, О. Селіванова, І. Сквірський, О. Скакун, О. Скрипнюк, О. Сушинський, Ю. Тодика, О. Фрицький, В. Шаповал, С. Шестак, Ю. Шемшученко та інші. Підкреслюючи значний внесок цих авторів у дослідження проблематики громадського контролю, потрібно зазначити, що стан її наукової розробки на даний момент, зумовлений євроінтеграційними та глобалізаційними процесами, характеризується певною концептуальною невпорядкованістю, фрагментарністю й не завжди ґрунтується на загальній методологічній та теоретичній базі. Наявні теоретичні розробки окремих аспектів громадського контролю не вичерпали цієї проблематики.

Мета і завдання дослідження. Метою даної магістерської роботи є визначення теоретичних та правових основ інституту громадського контролю за діяльністю владних органів та розробка рекомендацій щодо підсилення його ефективності в сучасних умовах. Для досягнення цієї мети вирішувалися такі завдання:

розкрити теоретико-методологічні основи дослідження механізму громадського контролю;

зробити порівняльний аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду громадського контролю за діями влади;

надати практичні рекомендації щодо удосконалення механізму громадського контролю за діями влади в Україні.

Об'єктом дослідження є громадський контроль за діями влади.

Предметом дослідження є механізми здійснення громадського контролю за діями влади в Україні.

Методи дослідження. Методологічною базою даного магістерського дослідження є система філософських та загальнонаукових підходів. Діалектичний метод пізнання громадського контролю надав можливість дослідити його в динаміці та статично, а також зробити висновки щодо взаємодії й взаємозв'язку основних категорій, що використані у

даному дослідженні. Уточнення змісту та визначення сутності головних понять за тематикою дослідження відбулося за допомогою методу термінологічного аналізу. Також громадський контроль розглянуто з позицій синергетичного підходу як складну, динамічну, відкритую та соціальну систему. Як форму взаємодії його суб'єктів громадський контроль досліджено згідно з комунікативним підходом; завдяки історичного методу розкриті загальні засади розвитку та становлення громадського контролю; поглибити категоріально-понятійний апарат, визначити його сутність та особливості громадського контролю дозволив логіко-семантичний метод. Порівняльно-правовий метод надав можливість дослідити зарубіжну та вітчизняну теорію та практику у сфері правового регулювання здійснення громадського контролю; методи прогнозування та моделювання дозволили знайти реальну теоретико-правову модель громадського контролю.

Теоретичне значення одержаних результатів. Основні теоретичні положення магістерської роботи та запропоновані висновки можуть бути використані для подальшого науково-теоретичного дослідження особливостей здійснення громадського контролю.

Практичне значення одержаних результатів. На сьогодні, зазначена проблема має важливе значення, адже результати відповідних наукових досліджень сприятимуть послідовному, комплексному й системному реформуванню сучасної системи здійснення громадського контролю не тільки з огляду на дієву практику зарубіжних країн, а й з урахуванням вітчизняного досвіду. Всі ці фактори зумовили вибір теми магістерської роботи, формування мети, визначення його наукової новизни та практичного значення.

Апробація результатів магістерської роботи. Основні положення та висновки дослідження апробовано на семінарах у формі доповідей, присвячених проблемам взаємодії влади з громадськістю, та науковій конференції «Лісабонський договір – 10 років після набуття чинності. Що змінилося у функціонуванні ЄС?».

Структура магістерської роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, що складаються з шести підрозділів, висновків, списку використаних джерел (116 найменувань) та додатків. Повний обсяг магістерської роботи становить 116 сторінок, з них 96 сторінок – основний текст.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету та основні завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження, висвітлено наукову новизну і практичне значення виконаної роботи. Наведено результати апробації основних положень та особистий внесок автора дослідження.

У **першому розділі** «*Теоретико-методологічні основи дослідження механізму громадського контролю*» визначено що, комплексний підхід до опрацювання та чіткості розуміння сутності громадського контролю дозволяють уникнути проблем при практичній реалізації низки конституційних прав і свобод людини і громадянина.

Підрозділ 1.1. «Поняття та завдання громадського контролю за діями влади» розглядає громадський контроль як один із пріоритетних елементів участі в управлінні державними справами. Громадський контроль передбачає реальну участь громадськості у підготовці та ухваленні владних рішень; є важливою формою реалізації демократії і способом залучення населення до управління суспільством та державою з метою підвищення ефективності діяльності органів публічної влади

Зроблено висновок, що сьогодні потрібно забезпечити ефективність механізму громадського контролю, оскільки обмеження участі громадян у цьому процесі призводить до безконтрольності публічної влади. Необхідним є пошук оптимальної моделі розвитку концепції демократичного громадського контролю. Становлення цього інституту є системним, складним, тривалим за часом розвитку політико-правовим процесом, який охоплює реформування всіх сфер суспільного життя. Це висуває нові дослідницькі пріоритети та методологічні підходи.

У підрозділі 1.2. «Еволюція концепції громадського контролю» визначен що, науковим співтовариством здійснена серйозна робота з осмислення різних аспектів розвитку і функціонування громадського контролю над державою. В той же час, як і раніше, бракує широких комплексних узагальнень, які могли б адекватно інтерпретувати все різноманіття існуючого досвіду, слугувати основою для формулювання прогнозів розвитку громадського контролю.

Зроблено висновок що, розглянувши теоретико-методологічні основи дослідження механізму громадського контролю за діями влади, варто відмітити недостатню наукову розробленість теми громадського контролю в Україні, відсутність єдиного наукового підходу та чіткого механізму за виконанням контролінгу, що значною мірою позначається на якості отримання необхідних результатів.

Однією з ознак розвиненої демократичної системи є налагоджена взаємодія між органами державної влади і громадянами, а також практика контролю з боку громадськості над діяльністю органів влади. Відсутність ефективно функціонуючих легальних каналів взаємодії між суспільством і органами державної влади підриває легітимність державних інститутів і прийнятих ними рішень. Отже, розвиток демократичних засад української держави, закріплених в Конституції, вимагає забезпечення надійного громадського контролю над владою. Окремі елементи цього контролю виникли в Україні разом із становленням інститутів демократії і громадянського суспільства. В той же час говорити про існування цілісної і ефективної системи громадського контролю поки неможливо. У цих умовах дослідження сутності, умов і чинників становлення громадського контролю, виявлення найбільш дієвих механізмів реалізації набуває особливої актуальності як у теоретичному, так і практичному аспектах.

Обґрунтовано, що у вузькому сенсі, громадський контроль означає контроль над діяльністю органів влади, здійснюваний громадянами і інституційними структурами громадянського суспільства з метою виявлення і припинення різних видів зловживання владою. У широкому сенсі – громадський контроль є суспільним явищем, при якому громадянське суспільство бере участь у визначенні основних напрямів внутрішньої і зовнішньої політики держави, у вирішенні суспільно значимих питань на всіх рівнях та контролює процес здійснення.

Відзначили, що сучасні уявлення про громадський контроль склалися в ході тривалої еволюції, що відображала видозміни соціальних стосунків і політичних систем. На основі проведеного історичного аналізу громадянського контролю, прослідкували сучасну концепцію розвитку даного феномену в Україні та його аспекти становлення в розбудові державності.

У другому розділі «Порівняльний аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду громадського контролю за діями влади» визначено що в умовах глобалізації та

інформаційної інтеграції вивчення позитивного зарубіжного досвіду організації та здійснення громадського контролю набуває особливої важливості.

У підрозділі 2.1. «Місце та роль громадського контролю за діями влади в зарубіжних країнах» проведений аналіз зарубіжного досвіду щодо громадського контролю за діяльністю органів влади який показує, що в Україні є доцільним посилення ролі громадськості і самоконтролю на будь-яких стадіях контрольної діяльності, зміщення акценту на попереджувально-виховну складову мети контролю, урізноманітнення форм і методів контролю, у то час й шляхом запровадження нетрадиційних для України (медіація, примирення, громадські консультації, різні прояви внутрішнього контролю, опіка, відеозйомки, on-line режим), не залишаючи поза увагою й традиційні форми і методи (моніторинг, рейд, ревізія, перевірка, огляд тощо). Логічним і доречним буде запровадження в Україні інституту омбудсменів (уповноважених), як захисників прав та інтересів громадян, і як суб'єкта контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування, у то час і при реалізації останніми своєї адміністративної правосуб'єктності.

У підрозділі 2.2. «Проблеми здійснення механізму громадського контролю за діями влади України» показано, що подальше вдосконалення механізмів здійснення громадського контролю має здійснюватись шляхом розширення його форм і методів, відпрацювання правових та організаційних механізмів відповідальності підконтрольних об'єктів громадського контролю за допущені порушення, що були виявлені, а також забезпечення громадської легітимності суб'єктів громадського контролю, підвищення професійного рівня, спеціалізації громадських контролерів у відповідних сферах здійснення контролю та запровадження певних механізмів запобігання корупції в їхньому середовищі.

У другому розділі ми проаналізували зарубіжний досвід розвинутих країн з питання здійснення громадського контролю за діям державної влади, прослідкували як історичні аспекти становлення цього питання так і реформаційні процеси даного явища, які відбуваються в цих країнах на сьогоднішній день. Очевидним є той факт, що в нашій країні відсутній ефективний механізм контролю за діяльністю органів державної влади. На жаль, діюча система контролю в Україні не дає того позитивного ефекту, який ми бачимо закордоном. Тому формування стабільної та якісної системи громадського контролю стає першочерговим завданням. Однак не можливо створити ефективну систему, не враховуючи проблеми, які можуть виникнути в ході їх реалізації, тому доцільним є вивчення досвіду зарубіжних країн, щоб максимально уникнути повторюваних помилок та перейняти тільки дієві та позитивні моделі. Слід провести ряд реформувань системи громадського контролю для створення каналу зворотнього зв'язку між громадськістю та владними органами. Це, в свою чергу, спричинить позитивний імпульс для подальшого розвитку цих відносин та підвищить рівень довіри громадян до владних органів.

У третьому розділі «Напрямки удосконалення механізму громадського контролю за діями влади в Україні» проведено пошук шляхів підвищення ефективності контролю роботи органів та посадових осіб, врегулювання інших питань у зазначеній.

У підрозділі 3.1. «Ефективність використання зарубіжного досвіду механізму громадського контролю за діями влади в Україні» визначено, що увага формам і методам контролю, багато з яких потрібно запозичити та врегулювати на законодавчому рівні в Україні, приділяється у законодавстві зарубіжних країн. Наприклад, цілком логічним є

максимальне використання можливостей громадського моніторингу з боку громадських організацій за діяльністю органів місцевого самоврядування, (досвід Швеції); за досвідом Республіки Польщі проводити відеоспостереження можливих контактів службових осіб органів місцевого самоврядування з приватними особами під час виконання повноважень, за досвід Угорської Республіки максимально висвітлювати в ЗМІ результати діяльності; реєструвати помилки службових осіб владних органів, їх навмисних та випадкових порушень чинних правил та їх наслідків (досвід Нідерландів); он-лайнної системи контролю за рухом та розглядом справ і звернень осіб тощо.

У підрозділі 3.2. «Практичні рекомендації щодо підвищення якості здійснення громадського контролю» показано, що ефективний громадський контроль можливий тільки при забезпеченні реальної консолідації та координації можливостей органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства. Ефективність громадського контролю є підсумком реально діючих демократичних принципів правової держави. Ефективність завжди пов'язана з отриманням результату, що є наслідком свідомої діяльності людини. Загалом ефективність громадського контролю певним чином виявляється, знаходить свій розвиток і конкретизацію в ефективності виконання рішень його суб'єктів.

Пріоритетними напрямками удосконалення організації контролю у сфері державного управління є розробка методик оцінки ефективності форм і методів контролю, оновлення правового регулювання механізмів його здійснення, правових та організаційних основ спеціалізації контролю та запозичення кращого зарубіжного досвіду організації контролю громад за діяльністю органів державного управління та посадових осіб.

Підвищення ефективності громадського контролю вимагає впровадження і наявності комплексу заходів організаційно-правового та іншого порядку, зокрема: подальше створення та вдосконалення нормативно-правових засад громадського контролю за діяльністю органів публічної влади; забезпечення загальнодоступності громадського контролю; вивчення громадської думки; захист громадян від переслідування з боку органів публічної влади у зв'язку з їх участю у проведенні громадського контролю; забезпечення контролюючих впливів суб'єктів громадського контролю; вдосконалення форм реалізації громадського контролю; відповідальність представників органів публічної влади за невиконання покладених на них обов'язків; підтримка самоорганізації громадських об'єднань, духовно-ідеологічний та культурний розвиток громадян; забезпечення відкритості та доступності органів публічної влади; модернізація системи засобів масової інформації та ін. Ці заходи дозволять оптимізувати контрольну діяльність громадськості у сучасній правовій державі.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі здійснено теоретичне узагальнення і вирішення наукового завдання, що полягало у з'ясуванні сутності та правових засад громадського контролю за діями влади, розробці рекомендацій, формулюванні висновків і пропозицій, що сприятимуть подальшому розвитку та підвищенню ефективності громадського контролю й контрольної діяльності державних органів та посадових осіб. Під час роботи над дослідженням були зроблені такі висновки:

1. Контроль – необхідна складова державного та суспільного життя. Важливе місце

в здійсненні контролю належить саме контрольній діяльності громадськості, яка нині дістала назву «громадський контроль», що сформувався як концентроване вираження спільних інтересів і єдиної соціальної волі організованого суспільства, виступає консолідуючим чинником суспільного та державного життя. Громадський контроль визначено як системну діяльність інститутів громадянського суспільства чи окремих громадян з метою вирішення суспільно значущих завдань, захисту й забезпечення прав і свобод людини, задоволення потреб та інтересів суспільства в цілому, встановлення відповідності функціонування органів публічної влади вимогам законодавства в процесі їх соціальної взаємодії з громадськістю, що спрямована на забезпечення ефективності державно-громадських відносин. На сучасному етапі поряд із поняттям громадського контролю широко використовують такі поняття, як: «участь в управлінні державними справами», «соціальний контроль», «цивільний контроль», «публічний контроль» тощо. Громадський контроль є одним із пріоритетних елементів участі громадськості в управлінні державними справами. Соціальний контроль – складна система та, відповідно, більш широке поняття, ніж громадський контроль; вони співвідносяться як частина й ціле. Головна відмінність громадського та цивільного контролю полягає в суб'єктному складі (останній передбачає персоніфікований характер) та об'єкті їх проведення. Окремим напрямом цивільного контролю є діяльність воєнізованих структур. За сутністю та змістом громадський і цивільний контроль ототожнюють. Публічний контроль – комплексне явище, одним із компонентів якого є громадський контроль.

Вітчизняна наука характеризується фрагментарним розглядом засад громадського контролю в контексті сучасних трансформаційних перетворень, що відбуваються внаслідок глобалізаційних процесів. Накопичені знання не систематизовані й не являють собою цілісної науково обґрунтованої концепції громадського контролю. Його сутність розглядали та продовжують вивчати крізь призму філософської, політичної, історичної, соціологічної, правової думки. Проблеми громадського контролю досліджено в єдності та органічному зв'язку з тенденціями й закономірностями суспільного розвитку. Репрезентація громадського контролю як системи дала змогу уніфікувати результати наукових пошуків здійснення громадського контролю з урахуванням сучасних політичних, соціально-економічних, геополітичних, історичних передумов, при якому найбільш повно визначено всі його властивості та взаємозв'язки.

2. Визначили місце та роль громадського контролю за діями влади в зарубіжних країнах. Очевидним є той факт, що в нашій країні відсутній ефективний механізм контролю за діяльністю органів державної влади. На жаль, діюча система контролю в Україні не дає того позитивного ефекту, який ми бачимо закордоном. Тому формування стабільної та якісної системи громадського контролю стає першочерговим завданням. Однак не можливо створити ефективну систему, не враховуючи проблеми, які можуть виникнути в ході їх реалізації, тому доцільним є вивчення досвіду зарубіжних країн, щоб максимально уникнути повторюваних помилок та перейняти тільки дієві та позитивні моделі. Слід провести ряд реформувань системи громадського контролю для створення каналу зворотнього зв'язку між громадськістю та владними органами. Це, в свою чергу, спричинить позитивний імпульс для подальшого розвитку цих відносин та підвищить рівень довіри громадян до владних органів. Зроблено акцент на використання можливостей громадського моніторингу за діяльністю органів місцевого самоврядування, у той час й з боку громадських організацій, відеоспостережень можливих контактів службових осіб органів місцевого самоврядування із приватними особами під час

виконання повноважень, максимального висвітлення в ЗМІ результатів діяльності, реєстрації помилок службових осіб зазначених органів, їх навмисних та випадкових порушень чинних правил, їх наслідків, заохочування позитивних дій посадових і службових осіб зазначених органів, звітності, он-лайнної системи контролю за рухом справ, за розглядом звернень осіб.

Подальше вдосконалення механізмів здійснення громадського контролю має здійснюватись шляхом розширення його форм і методів, відпрацювання правових та організаційних механізмів відповідальності підконтрольних об'єктів громадського контролю за допущені порушення, що були виявлені, а також забезпечення громадської легітимності суб'єктів громадського контролю, підвищення професійного рівня, спеціалізації громадських контролерів у відповідних сферах здійснення контролю та запровадження певних механізмів запобігання корупції в їхньому середовищі. Правовими засадами громадського контролю в Україні є: Конституція України; закони; підзаконні акти; міжнародні акти, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Відсутність послідовності, взаємозв'язку і взаємодії правових актів, неузгодженість між законами різних галузей законодавства, нормативно-процесуальними та міжнародними актами унеможливають розвиток громадського контролю. Ігнорування законодавцем значення інституту громадського контролю призвело до фактичного накопичення у законодавстві правових норм, що не діють системно і узгоджено. У таких умовах необхідною є уніфікація правового матеріалу, з метою прийняття єдиного закону, яким необхідно регламентувати інститут громадського контролю. Також, дослідження показало відсутність ефективного механізму здійснення громадського контролю за діями влади та небажання владних органів встановлювати зворотній зв'язок для надання відповідної інформації та повноцінного функціонування двохсторонніх стосунків за зразком європейських країн.

3. Оцінюючи ефективність використання зарубіжного досвіду громадського контролю за діями влади в Україні зазначимо, що сьогодні відбувається переосмислення концептуальних ідей існування системи громадського контролю за діями державної влади. Протягом тривалого часу у нашій країні виявлялась недооцінка, а іноді й просто негативне ставлення до досвіду розвинутих країн щодо громадського контролю. Цей досвід не використовується з ідеологічних міркувань, а в кращому разі як до пізнавальної інформації. Наразі ми бачимо мінімальний рівень залучення практичного досвіду зарубіжних країн у сфері здійснення громадського контролю, але існують всі умови її реалізації. Зокрема в частині здійснення механізму громадського контролю за діями влади США, країн Європейського Союзу. Пріоритетними напрямками удосконалення організації контролю у сфері громадського контролю за владою є розробка методик оцінки ефективності форм і методів контролю, оновлення правового регулювання механізмів його здійснення, правових та організаційних основ спеціалізації контролю та запозичення кращого зарубіжного досвіду організації контролю територіальних громад за діяльністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Системний характер організації контролю територіальних громад, чітке визначення його форм, процедури, порядку розгляду й оцінки результатів, механізму реагування на факти правопорушень і зловживань у сфері місцевого самоврядування забезпечить його максимальну ефективність.

Необхідними заходами підвищення ефективності громадського контролю нормативно-правового та організаційно-правового порядку є: подальше створення та

вдосконалення нормативно-правових засад громадського контролю за діяльністю органів публічної влади; забезпечення загальнодоступності громадського контролю; вивчення громадської думки; захист громадян від переслідування з боку органів публічної влади у зв'язку з їх участю в проведенні громадського контролю; забезпечення контролюючих впливів суб'єктів громадського контролю; удосконалення форм реалізації громадського контролю; відповідальність представників органів публічної влади за невиконання покладених на них обов'язків; підтримка самоорганізації громадських об'єднань, духовно-ідеологічний і культурний розвиток громадян; забезпечення відкритості та доступності органів публічної влади; модернізація системи засобів масової інформації тощо. Ці заходи дадуть змогу оптимізувати громадський контроль у сучасній правовій державі. Розробка та прийняття Закону України «Про громадський контроль в Україні» зумовлена необхідністю уніфікації правового матеріалу з метою ефективного регулювання громадського контролю.

З 2020 року Уряд запроваджує системну оцінку показників роботи голів обласних державних організацій. Буде звільнений з посади той чиновник, який систематично не показуватиме результати.

На сьогодні взаємодія влади та бізнесу для України є однією з основних умов здійснення ефективного управління, адже саме ця проблема, яка перебуває у площині публічної політики з одного боку, а з іншого – набуває особливої важливості для України на шляху інтеграції до ЄС. Окремо зазначається про необхідність об'єднання зусиль органів влади, бізнесу та громадянського суспільства для просування у світі України у Стратегії сталого розвитку “Україна – 2020”. Головною передумовою реалізації Стратегії є договір між владою, бізнесом та громадянським суспільством, де визначено, що кожна сторона повинна мати свою зону відповідальності. Відповідальність влади – дієво провести реформи та забезпечити баланс інтересів між громадськістю, державою та бізнесом, для цього необхідно прозоро та якісно працювати за сучасними підходами з гарантованим дотриманням прав людини. Бізнесова відповідальність – з суворим дотриманням законодавства підтримувати й розвивати бізнес-середовище, взаємодіяти з державою та громадянським суспільством, сплачувати податки, здійснювати в економіку держави ефективні інвестування, дотримуватися принципів конкуренції та чесної праці. Відповідальність громадянського суспільства складається з контролю діяльності влади, неухильно додержуватися Конституції і законів України та діяти відповідно до принципів гідності.

АНОТАЦІЯ

Переновська А.В. Сучасні методи і механізми взаємодії суспільства та влади – На правах рукопису.

Магістерська робота на здобуття освітнього ступеню «магістр». Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Миколаїв, 2019.

В магістерській роботі розкрито що, в процесі трансформацій України як відкритої держави громадський контроль стає не тільки обов'язковою складовою державного управління, але й основним показником для розвитку громадянського суспільства.

З'ясовано, що в умовах сучасних перетворень проблематика громадського контролю набуває особливого значення та актуальності, що в свою чергу вимагає з необхідністю змінити уявлення про його сутність.

Відзначили, що сучасні уявлення про громадський контроль склалися в ході тривалої еволюції, що відображала видозміни соціальних стосунків і політичних систем. На основі проведеного історичного аналізу громадянського контролю, прослідкували сучасну концепцію розвитку даного феномену в Україні та його аспекти становлення в розбудові державності.

Визначено що, подальше вдосконалення механізмів здійснення громадського контролю має здійснюватись шляхом розширення його форм і методів, відпрацювання правових та організаційних механізмів відповідальності підконтрольних об'єктів громадського контролю за допущені порушення, що були виявлені, а також забезпечення громадської легітимності суб'єктів громадського контролю, підвищення професійного рівня, спеціалізації громадських контролерів у відповідних сферах здійснення контролю та запровадження певних механізмів запобігання корупції в їхньому середовищі.

З'ясовано, що підвищення ефективності громадського контролю вимагає впровадження і наявності комплексу заходів організаційно-правового та іншого порядку, зокрема: подальше створення та вдосконалення нормативно-правових засад громадського контролю за діяльністю органів публічної влади; забезпечення загальнодоступності громадського контролю; вивчення громадської думки; захист громадян від переслідування з боку органів публічної влади у зв'язку з їх участю у проведенні громадського контролю; забезпечення контролюючих впливів суб'єктів громадського контролю; вдосконалення форм реалізації громадського контролю; відповідальність представників органів публічної влади за невиконання покладених на них обов'язків; підтримка самоорганізації громадських об'єднань, духовно-ідеологічний та культурний розвиток громадян; забезпечення відкритості та доступності органів публічної влади; модернізація системи засобів масової інформації та ін. Ці заходи дозволять оптимізувати контрольну діяльність громадськості у сучасній правовій державі.

Ключові слова: громадський контроль, громадські об'єднання, відповідальність, влада, державні органи, соціальний контроль.

SUMMARY

Perenovska A.V. Modern methods and mechanisms of interaction of society and power - Manuscript.

Graduate work for obtaining an educational degree «Master». Petro Mohyla Black Sea National University. – Mykolaiv, 2019.

In the master's thesis are opened that, in the course of transformations of Ukraine as opened the states public control becomes not only obligatory for a component of public administration, but also a key indicator for development of civil society.

With "it is established that in the conditions of modern transformations the perspective of public control is of particular importance and relevance that in turn demands with need to change representation about its essence.

Noted that modern ideas of public control developed during long evolution that reflected modifications of the social relations and political systems. On the basis of the carried-out historical analysis of civil control, tracked the modern concept of development of this phenomenon in Ukraine and its aspects of formation in development of statehood.

It is defined that, further improvement of mechanisms of implementation of public control has to be carried out by expansion of its forms and methods, working off of legal and

organizational mechanisms of responsibility under control about "conducting public control for the allowed violations that were found and also ensuring public legitimacy sub" conducting public control, increase in professional level, specialization of public controllers in the respective spheres of control and introduction of certain mechanisms of prevention of corruption in their environment.

With "it is established that increase in efficiency of public control demands introduction and existence of a package of measures of organizational and legal and other order, in particular: further creation and improvement of standard and legal bases of public control over activity of bodies of the public power; ensuring general availability of public control; studying of public opinion; to protection of citizens against prosecution from bodies of the public power at stars "to a yazk z their participation in carrying out public control; ensuring the controlling influences sub "conducting public control; improvement of forms of realization of public control; responsibility of representatives of bodies of the public power for non-performance of the ob assigned to them "yazk_v; Support of self-organization public" ¾dnan, spiritually - ideological and cultural development of citizens; ensuring openness and availability of bodies of the public power; Modernization of a system of mass media, etc. these measures will allow to optimize control activity of the public in modern the constitutional state.

Keywords: public control, public about "a unification, responsibility, the power, public authorities, social control.